

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1944 kl. 12 m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av motion om utredning av alkoholistvårdsproblemen.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 241, har herr *Ekdahl* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning av alkoholistvårdsproblemen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen från medicinalstyrelsen och socialstyrelsen samt dessutom berett länsnykterhetsnämnderna i Stockholms, Malmöhus och Norrbottens län samt Sveriges läkarförbund tillfälle att inkomma med yttrande.

Medicinalstyrelsen hänvisar till yttrande av överinspektören för sinnessjukvården. Denne anser den begärda utredningen värd allt beaktande särskilt med hänsyn till ökade differentieringsmöjligheter inom vårdformerna för alkoholistklientelet. Styrelsen för sin del framhåller bristen på vårdplatser å medicinska sjukhusavdelningar, vilken hindrar undersökning av alkoholister. Då dessa sjukhus i huvudsak äro en landstingens och städernas utanför landstingen angelägenhet, ifrågasätter styrelsen statsbidrag för dylika vårdplatser. En avdelning för undersökningar och forskningar å alkoholsjukdomarnas område bör inrättas vid centralt beläget sjukhus.

Socialstyrelsen redogör för nu förefintliga möjligheter att undersöka och omhänderta alkoholister samt de brister, som förefinnas. Styrelsen hänvisar bl. a. till en sin skrivelse till Kungl. Maj:t år 1937 angående behov av vård av psykiskt sjuka och abnorma alkoholmissbrukare, vilken skrivelse ännu ej föranlett någon åtgärd. Ett särskilt alkoholistsjukhus bör enligt styrelsen inrättas samt en klinisk undervisningscentral för alkoholsjukdomar. Styrelsen tillstyrker därför utredning.

Även länsnykterhetsnämnderna tillstyrka utredning. Nämnden i Stockholms län förordar inrättande av ett speciellt alkoholistsjukhus men avråder från inrättandet av särskild undersökningsanstalt för alla personer, som skola intagas på alkoholistanstalt. Det skulle nämligen medföra en hel del onödiga transporter. Nämnden understryker, att organen för den öppna alkoholistvården äro i behov av sakkunniga läkare. Nämnden i Malmöhus län understryker särskilt behovet av en förbättrad läkarutbildning beträffande alkoholsjukdomarna. Nämnden i Norrbottens län anser inrättandet av en undersökningsstation ofrånkomligt och förutsätter, att även införandet av nya vårdformer såsom korttidsinternering och

inackordering av alkoholmissbrukare hos lämpliga familjer på landsbygden bör övervägas. Nämnden förordar för sin del en längre driven differentiering än som i motionen avses.

Även läkarförbundet tillstyrker utredning under hänvisning till ett av prof. O. Kinberg avgivet yttrande. Denne redogör för utvecklingen hittills och de reformkrav, som kunna ställas.

Utskottet. Utskottet instämmer i de i motionen framförda synpunkterna, som av de hörda myndigheterna bestyrkts. Det bör enligt utskottets mening kunna avsevärt förbättra alkoholistvården, om orsakerna till alkoholismen bättre klarläggas såväl i allmänhet som i det enskilda fallet. Ävenså synes en genomförd differentiering av klientelet kunna leda till bättre och mera lämpad vård. En utredning synes därför utskottet motiverad. På denna bör då även ankomma att överväga i vilken utsträckning centralisering bör förekomma och i vad mån läkarutbildningen bör förbättras.

Utskottet får alltså hemställa,

att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning snarast möjligt av alkoholistvårdsproblemen.

Stockholm den 16 mars 1944.

På utskottets vägnar:

TORSTEN NILSSON.

Närvarande: herrar *Nilsson* i Stockholm, *Carlsson* i Bakeröd, fru *Ekendahl*,* herrar *Jansson* i Kalix, *Nilsson* i Sandviken,* *Sveningsson*, *Johansson* i Kalmar, fru *Ronnebäck*, fröken *Olsson* och herr *Lundberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.